

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-2585/2024-2

U I ME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Srđana Šimca, predsjednika vijeća, Davora Pustijanca, suca izvijestitelja, i Nikoline Mišković, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, OIB 36612267447, Zagreb, Trg Republike Hrvatske 14, kojeg zastupa punomoćnik Denis Bajs, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Mihočević & Bajs d.o.o., u Zagrebu, Smičiklasova 18/III, protiv tuženika REPUBLIKA HRVATSKA, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, OIB 49508397045, Zagreb, Donje Svetice 38, kojeg zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, radi isplate 127.667,84 EUR, odlučujući o tuženikovoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1615/2021 od 22. travnja 2024., 17. prosinca 2024.

presudio je

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda Zagrebu poslovni broj P-1615/2021 od 22. travnja 2024. u dijelu točke I. izreke u kojem je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju 127.667,84 EUR sa zateznim kamatama na iznose od:

- 6.616,99 EUR od 14. travnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 11. svibnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 11. lipnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 10. srpnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 11. kolovoza 2021.,
- 6.616,99 EUR od 10. rujna 2021.,
- 6.616,99 EUR od 12. listopada 2021.,
- 6.643,96 EUR od 10. studenog 2021.,
- 6.982,81 EUR od 10. prosinca 2021.,
- 6.643,95 EUR od 11. siječnja 2022.,
- 6.643,95 EUR od 10. veljače 2022.,
- 6.643,96 EUR od 10. ožujka 2022.,
- 6.643,96 EUR od 12. travnja 2022.,
- 6.643,96 EUR od 11. svibnja 2022.,
- 6.908,17 EUR od 10. lipnja 2022.,
- 6.908,17 EUR od 12. srpnja 2022.,
- 6.908,17 EUR od 10. kolovoza 2022.,
- 6.908,17 EUR od 10. rujna 2022.,

- 6.869,68 EUR od 13. listopada 2022. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine i u točki II. izreke.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda Zagrebu poslovni broj P-1615/2021 od 22. travnja 2024. u dijelu točke I. izreke za visinu stope zateznih kamata i sudi:

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev za isplatu zateznih kamata na iznose od:

- 6.616,99 EUR od 14. travnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 11. svibnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 11. lipnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 10. srpnja 2021.,
- 6.616,99 EUR od 11. kolovoza 2021.,
- 6.616,99 EUR od 10. rujna 2021.,
- 6.616,99 EUR od 12. listopada 2021.,
- 6.643,96 EUR od 10. studenog 2021.,
- 6.982,81 EUR od 10. prosinca 2021.,
- 6.643,95 EUR od 11. siječnja 2022.,
- 6.643,95 EUR od 10. veljače 2022.,
- 6.643,96 EUR od 10. ožujka 2022.,
- 6.643,96 EUR od 12. travnja 2022.,
- 6.643,96 EUR od 11. svibnja 2022.,
- 6.908,17 EUR od 10. lipnja 2022.,
- 6.908,17 EUR od 12. srpnja 2022.,
- 6.908,17 EUR od 10. kolovoza 2022.,
- 6.908,17 EUR od 10. rujna 2022.,

- 6.869,68 EUR od 13. listopada 2022. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu preko tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta preko tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope preko tri postotna poena.

III. Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troška sastava odgovora na žalbu od 2.734,31 EUR.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1615/2021 od 22. travnja 2024. u točki I. izreke naloženo je tuženiku isplatiti tužitelju 127.667,84 EUR s pripadajućim zateznim kamatama na pojedinačne iznose glavnice pobliže naznačene u toj točki izreke. U točki II. izreke naloženo je tuženiku naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka od 21.590,93 EUR s pripadajućim zateznim kamatama. U točki III. izreke presude odbijen je kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troška parničnog postupka od 12.202,00 EUR s pripadajućim zateznim kamatama. U točki IV. izreke presude odbijen je kao neosnovan tuženikov zahtjev za naknadu troška parničnog postupka od 15.977,16 EUR.

2. U obrazloženju pobijane presude prvostupanjski sud je utvrdio da je predmet spora zahtjev za naknadu iznosa od 127.667,84 EUR, koji je tužitelj na ime plaće isplatio svom zaposleniku u razdoblju od ožujka 2021. do listopada 2022. na temelju ugovora o radu, koji potražuje od tuženika budući da je tuženik uskratio isplatu sredstava iz državnog proračuna.

3. Prvostupanjski sud je utvrdio da nije sporno da je tužiteljev zaposlenik prof. dr. sc. Ante Čović kao prorektor za organizaciju, kadrovski razvoj i međusveučilišnu suradnju 1. listopada 2018. sklopio s tužiteljem Ugovor o radu prorektora Sveučilišta u Zagrebu, da je Aneks tom Ugovoru sklopljen 23. rujna 2019., da je prof. dr. sc. Ante Čović rođen 23. kolovoza 1949., da je 23. kolovoza 2019. navršio 70 godina života te da je bio u trajnom zvanju prije 30. srpnja 2013., kao ni da je tuženik obustavio obračun i isplatu plaće za navedenog zaposlenika u utuženom razdoblju zbog činjenice da je zaposlenik imao preko 70 godina života.

4. Sud je utvrdio da je sporna osnova i visina potraživanja, odnosno primjena odredbe čl. 102. st. 7., 8. i 9. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 i 96/18; dalje: ZZDVO) imajući u vidu odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-5578/2013, U-I-3633/2014 od 18. srpnja 2014.

5. Prvostupanjski sud je utvrdio da je prof. dr. sc. Ante Čović nesporno bio na dan 30. srpnja 2013. u trajnom zvanju, i da se na predmetni Ugovor stoga primjenjuju odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09 i 63/11), i to u odnosu na kriterije koji se uzimaju u obzir pri odlučivanju o njihovom radu u matičnim ustanovama, ali ne i u pogledu dobne granice kojom se Ustavni sud Republike Hrvatske u gore navedenoj odluci nije bavio (a koja je do tada bila poseban uvjet).

6. Dakle, prvostupanjski sud je zaključio da dobna granica odnosno životna dob tužiteljevog zaposlenika (činjenica da je imao 70 godina u trenutku sklapanja Ugovora) nije predstavljala poseban uvjet za sklapanje predmetnog Ugovora pa da je

tuženik imao obvezu osigurati sredstva tužitelju za isplatu plaće, što nije učinio, čime je počinio štetnu radnju i iz toga proizlazi njegova odgovornost prema tužitelju.

7. Stoga je prvostupanjski sud utvrdio da su ispunjene sve pretpostavke odgovornosti za štetu propisane odredbom čl. 1045. i 1046. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21; dalje: ZOO), a budući da iz nalaza i mišljenja financijsko-knjigovodstvenog vještaka proizlazi da je u utuženom razdoblju tužitelju isplatio svom zaposleniku 127.667,84 EUR na ime plaće prihvatio je tužbeni zahtjev.

8. Žalbu protiv navedene presude podnio je tuženik, a u smislu odredbe čl. 365. st. 1. ZPP-a uzeto je da se žali na dio presude u kojem nije uspio u sporu (točke I. i II. izreke) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava te predlaže pobijanju presudu preinačiti i prihvatiti tužbeni zahtjev, podredno presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

8.1. U žalbi u bitnom navodi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23; dalje: ZPP). Navodi da se zahtjev za mirno rješenje spora razlikuje od tužbe i u pogledu glavnog potraživanja i kamata pa je tuženik predlagao odbaciti tužbu što prvostupanjski sud nije učinio niti se u obrazloženju bavio tim prigovorom pa je počinio bitnu povredu odredbe čl. 354. st. 1. u vezi s čl. 186.a st. 1. ZPP-a. Ističe da je državni inspektorat u svom nalazu utvrdio da od trenutka sklapanja ugovora o radu prof. dr. sc. Ante Čović ne ispunjava posebne uvjete znanstveno-nastavnog radnog mjesta redovitog profesora u trajnom zvanju budući da je tada imao više od 70 godina života, stoga da ugovor o radu na radno mjesto prorektora nije mogao ostati na snazi niti se isplaćivati na teret državnog proračuna jer je neraskidivo povezan s radnim mjestom profesora. Ističe da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da se u konkretnom slučaju životna dob odnosi kao poseban uvjet za zasnivanje radnog odnosa, a propisan je čl. 102. st. 2. ZZDVO-a, dok je u st. 8. tog Zakona propisana iznimka, već upravo suprotno. Smatra da iz predmetne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske proizlazi da je prof. dr. sc. Ante Čović 30. srpnja 2013. bio u trajnom zvanju i stoga ne mora prolaziti provjeru kriterija izvrsnosti jer se na njega primjenjuju odredbe ranije važećeg ZZDVO/11 prema kojem može ostati u radnom odnosu do 70 godina života. Smatra da bi svako suprotno shvaćanje značilo da bi prof. dr. sc. Ante Čović i ostali profesori koji su do 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju bili u povoljnijem položaju od osoba koje moraju ići u mirovinu s 65 godina života, odnosno nastaviti rad u skladu s odredbom čl. 102. st. 8. ZZDVO-a te provjerom kriterija izvrsnosti mogu nastaviti raditi u dvogodišnjim mandatima. Ukazuje na to da bi to značilo i da bi prof. dr. sc. Ante Čović i ostali profesori koji su do 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju mogli ostati u radnom odnosu neograničeno nakon 70. godine života bez provjere kriterija izvrsnosti, što je pravna situacija koju ZZDVO ni Ustavni sud Republike Hrvatske nije utvrdio kao svrhu jer je nelogično i neživotno. Navodi da je tužitelju svojim dopisom dao do znanja da neće i ne može snositi teret plaće iz sredstava državnog proračuna jer bi to bilo protuzakonito, no da

je tuženik nastavio isplaćivati plaću iz vlastitih sredstava, umjesto da je raskinuo ugovor o radu zbog nastupa zakonskih pretpostavki, dakle isplatio je plaće svom zaposleniku iako je znao da nije dužan pa nema pravo ni zahtijevati vraćanje isplaćenog iznosa od tuženika sukladno odredbi čl. 1112. ZOO-a. Potražuje trošak žalbenog postupka.

9. U odgovoru na žalbu tužitelj ističe da je žalba neosnovana i predlaže potvrditi prvostupanjsku presudu. Potražuje trošak sastava odgovora na žalbu.

10. Žalba je djelomično osnovana.

11. Ispitavši pobijanu presudu na temelju odredbe čl. 365. st. 1. i 2. ZPP-a, u granicama razloga navedenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je zaključio da je pobijana odluka pravilna i zakonita, osim u odnosu na visinu stope zateznih kamata.

12. U postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude, ni u pobijanoj presudi, nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a nije počinjena ni povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, na koju tuženik upire u žalbi.

13. Neosnovano tuženik ističe da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u vezi s čl. 186.a st. 1. ZPP-a i da je trebalo tužbu odbaciti jer se glavno potraživanje iz tužbe ne podudara sa zahtjevom za mirno rješenje spora. Naime, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da je tužitelj u zahtjevu za mirno rješenje spora potraživao naknadu isplaćenu plaću za ožujak u iznosu od 6.616,99 EUR, ali i za mjesec travanj i sve naredne mjesece do kraja važenja predmetnog Ugovora o radu, odnosno do 1. listopada 2022. (upravo jer je tuženik uskratio sredstva iz državnog proračuna). Također sud je utvrdio da tužitelj prilikom podnošenja tog zahtjeva (22. travnja 2021.) nije znao unaprijed točan bruto iznos tih plaća jer tada nisu još ni bili isplaćeni i da nije odlučno što je tek tijekom postupka potraživao njihov točan iznos, odnosno njihov ukupan zbroj od 127.667,84 EUR te zatezne kamate na taj iznos, kao i da se tuženik nije protivio preinaci tužbe tijekom postupka. Slijedom navedenog tužitelj se obratio zahtjevom za mirno rješenje spora tuženiku upravo zbog postupanja tuženika, odnosno prestanka obračunavanja i isplaćivanja sredstava iz državnog proračuna za plaću tužiteljevom zaposleniku za utuženo razdoblje pa stoga nije bilo osnove za odbacivanje tužbe.

14. Predmet spora je zahtjev za povrat 127.667,84 EUR koji je tužitelj platio svom zaposleniku prof. dr. sc. Anti Čoviću u razdoblju od ožujka 2021. do listopada 2022. na ime plaće, a koji potražuje od tuženika jer se sredstva za obračuna i isplatu plaće tužiteljevim zaposlenicima osiguravaju iz državnog proračuna, smatrajući da je tuženik neosnovano obustavio obračun i isplatu plaće iz državnog proračuna za navedenog zaposlenika.

15. Između stranaka nije sporno da je tužiteljev zaposlenik prof. dr. sc. Ante Čović kao prorektor za organizaciju, kadrovski razvoj i međusveučilišnu suradnju 1.

listopada 2018. sklopio s tužiteljem Ugovor o radu prorektora Sveučilišta u Zagrebu, da je Aneks tom Ugovoru sklopljen 23. rujna 2019. da je Ugovor sklopljen na vrijeme od 4 godine od dana stupanja na dužnost 1. listopada 2018., kao i da je sklopio Ugovor o radu za obavljanje radnog mjesta redovitog profesora 20. rujna 2019., u trajanju od 1. listopada 2019. do 30. rujna 2021., da je prof. dr. sc. Ante Čović rođen 23. kolovoza 1949., da je 23. kolovoza 2019. (u akademskoj godini 2018/2019) navršio 70 godina života te da je bio u trajnom zvanju prije 30. srpnja 2013., da je u vrijeme sklapanja Aneksa predmetnom Ugovoru, kao i u vrijeme sklapanja ugovora o radu za obavljanje radnog mjesta redovitog profesora imao navršenih 70 godina života, da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a nakon dopisa Državnog inspektorata Republike Hrvatske od 8. ožujka 2021. obustavilo obračun i isplatu plaće zaposlenicima visokih učilišta kojima se putem Ministarstva osigurava isplata plaće iz Državnog proračuna ukoliko su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju redovitog profesora te su navršili više od 70 godina života, a radni odnos im nije prestao istekom akademske godine u kojoj su navršili 70 godina života, i to dopisom od 26. ožujka 2021., da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja poslalo tužitelju dopis od 7. travnja 2021. u kojem ga obavještava da je navedeno ministarstvo uputilo Financijskoj agenciji zahtjev da se obrišu parametri i evidencija obračuna za prof. dr. sc. Antu Čovića u sustavu COP u plaćama obračunatim za ožujak 2021., a slijedom čega tužitelj od navedenog razdoblja nije primio financijska sredstva za obračun i isplatu plaće za svojeg zaposlenika prof. dr. sc. Antu Čovića.

16. Sporna je osnova i visina potraživanja, kao i primjena materijalnog prava.

17. Suprotno žalbenim navodima prvostupanjski sud je pravilno utvrdio činjenično stanje i pravilno primijenio materijalno pravo.

18. Naime, predmetni ugovor o radu prorektora tužitelj i zaposlenik prof. dr. sc. Ante Čovića sklopili su sukladno odredbama ZZDVO-a, uz odgovarajuću primjenu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09 i 63/11; dalje: ZZDVO/11).

19. Odredbom čl. 102. st. 7. ZZDVO-a propisano je da zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i stručnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu. Iznimno od odredbe st. 7. tog članka, kada na sveučilištu odnosno fakultetu postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na znanstveno-nastavnom i/ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu, odnosno kada na veleučilištu i visokoj školi postoji potreba za nastavkom rada zaposlenika na nastavnom radnom mjestu, sveučilište, fakultet, veleučilište, odnosno visoka škola može sa zaposlenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produljenja u dvogodišnjim mandatima. Kriterije izvrsnosti za odabir zaposlenika za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine donosi Nacionalno vijeće, a sveučilište, veleučilište ili visoka škola općim aktom može propisati i dodatne kriterije izvrsnosti (čl. 102. st. 8. ZZDVO-a).

20. Pravilno je prvostupanjski sud zaključio da navedene odredbe propisuju kriterije pod kojima nastavnici i nakon navršenih 65 godina života mogu sklopiti

ugovor o radu na određeno vrijeme od dvije godine (uz mogućnost produljenja), a to su da: 1) postoji potreba za nastavkom rada tog zaposlenika i 2) da udovoljavaju kriterijima izvrsnosti koje donosi Nacionalno vijeće (uz moguće dodatne kriterije izvrsnosti propisane općim aktom sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole).

21. Dakle, ZZDVO ne propisuje gornju dobnu granicu do koje nastavnici mogu sklapati ugovore o radu na određeno vrijeme od dvije godine nakon navršenih 65 godina života, dakle ne predviđa da nastavnik koji bi već imao 70 godina života ne bi mogao sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme.

22. Drugačije uređenje je bilo propisano odredbama ZZDVO/11 jer je odredbom čl. 102. st. 6. bilo propisano da zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom i nastavnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu. Kada postoji potreba za nastavkom njegova rada, visoko učilište može redovitom profesorom u trajnom zvanju i profesorom visoke škole u trajnom zvanju produljiti radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina. Pri tome će se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika (čl. 102. st. 7. ZZDVO/11).

23. Odredbama ZZDVO/11 je dakle bilo omogućeno produljenje radnog odnosa samo određenoj skupini zaposlenika i to samo redovitim profesorima u trajnom zvanju i profesorima visoke škole u trajnom zvanju, na točno određeno vremensko razdoblje, odnosno do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina, ali uz kriterij: znanstvenog doprinosa i uspješnosti u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

24. Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske poslovni broj U-5578/2013 od 18. srpnja 2014. u odnosu na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju ukinuti su, između ostalog, čl. 102. st. 8., 9., 10. i 11. ZZDVO-a te je određeno da se na redovite profesore na visokim učilištima, profesore visokih škola te znanstvene savjetnike u znanstvenim organizacijama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju odgovarajuće primjenjuju odredbe ZZDVO/11 kako je to određeno u točkama 17.1 i 17. 2. obrazloženja te odluke. U točki 17. 1. obrazloženja odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske je navedeno da, radi osiguravanja načela pravne sigurnosti i pravne izvjesnosti te poštovanja zabrane retroaktivnog djelovanja zakona, Ustavni sud Republike Hrvatske utvrđuje da ukidanjem navedenih zakonskih članaka za profesore/65 i znanstvene savjetnike/65 koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju dolazi do uspostave prijašnjeg zakonskog uređenja kad je riječ o kriterijima koji se uzimaju u obzir pri odlučivanju o njihovom radu u matičnim ustanovama nakon što navrše 65 godina života. Konkretno, za redovite profesore na visokim učilištima i profesore na visokim školama koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju primjenjuju se kriteriji propisani posljednjom rečenicom čl. 102. st. 7. ZZDVO/11, koja glasi: „Pri tome će se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.“

25. U točki 17.2. obrazloženja odluke Ustavni sud Republike Hrvatske ističe da što se tiče postupka odlučivanja o sklapanju ugovora o radu na određeno vrijeme s tom kategorijom profesora/65 i znanstvenih savjetnika/65 (koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju), ustavnopravno je relevantno to da postupak ne smije biti postavljen tako da stvarno preraste u takav koji bi bio usporediv s postupkom izbora u znanstveno odnosno znanstveno-nastavno zvanje, to jest u postupak njihova de facto reizbora u trajno zvanje (što je samo po sebi *contradictio in adjecto*). Sukladno tome, Ustavni sud Republike Hrvatske utvrđuje da se do novog zakonskog uređenja tog postupka (ocijeni li zakonodavac da je ono potrebno), koje će biti usklađeno s navedenim pravnim stajalištem, a polazeći od poštovanja zabrane retroaktivnog djelovanja zakona, na profesore/65 koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju odgovarajuće primjenjuju odredbe o postupku na koji upućuje prva rečenica čl. 102. st. 7. ZZDVO/11 („Kada postoji potreba za nastavkom njegova rada, visoko učilište može redovitom profesorom u trajnom zvanju i profesorom visoke škole u trajnom zvanju produljiti radni odnos...“) i čl. 21. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju Narodne novine broj: 46/07 (v. točku 5.1. obrazloženja navedene ustavne odluke i rješenja).

26. Uzimajući u obzir navedeno, kriteriji koji se odnose na produljenje radnog odnosa s profesorima u trajnom zvanju nakon navršenih 65 godina života su: 1) postojanje potrebe za nastavkom njihovog rada i 2) njegov znanstveni doprinos i uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika, dok gornja dobna granica u navedenoj odluci nije spomenuta.

27. Upravo zbog činjenice da Ustavni sud Republike Hrvatske nije izričito odlučivao o gornjoj dobnoj granici tuženik smatra da se odredba čl. 102. st. 6. i 7. ZZDVO/11 u cijelosti primjenjuje u konkretnom slučaju, odnosno da se ugovorni odnos mogao produljiti samo do isteka akademske godine u kojem prof. dr. sc. Ante Čović navršava 70 godina, ali ne i nakon toga.

28. Međutim, kako ZZDVO više ne propisuje gornju dobnu granicu za sklapanje ugovora o radu nakon navršenih 65 godina života zaposlenika tužitelja jer to ne proizlazi iz odredbe čl. 102. st. 7. ZZDVO-a, a uvažavajući odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske kojom je u konkretnom slučaju određena odgovarajuća primjena odredbi ranije važećeg ZZDVO/11 u pogledu kriterija koji se uzimaju u obzir pri odlučivanju o njihovom radu u matičnim ustanovama nakon što navrše 65 godina života, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da životna dob zaposlenika tužitelja nije predstavljala poseban uvjet za sklapanje predmetnog ugovora o radu, odnosno nije predstavljala ograničenje za njegovo sklapanje.

29. Naime, kako odredbe ZZDVO-a omogućavaju svim nastavnicima da sklapaju ugovore o radu na određeno vrijeme do dvije godine (s mogućnošću produljenja) nakon navršenih 65 godina života, uz ispunjenje određenih kriterija, a pritom nije propisana njihova životna dob do koje najkasnije mogu sklapati te ugovore, odnosno do koje životne dobi takvi ugovori mogu trajati, bilo bi protivno načelu jednakosti i ravnopravnosti da se jedino profesorima u trajnom zvanju ograničava takvo postupanje time što bi se jedino profesorima u trajnom zvanju

odredilo da mogu produljiti radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršavaju 70 godina života.

30. Slijedom navedenog, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da je ugovor o radu valjan i zakonit i da je tužitelj na temelju tog ugovora isplatio svom zaposleniku prof. dr.sc. Anti Čoviću utuženi iznos, kako to proizlazi iz nalaza i mišljenja financijsko-knjigovodstvenog vještaka Zadravka Brestovca, na koje stranke nisu imale primjedbi.

31. Budući da je upravo tuženikovim propustom, odnosno obustavom isplate sredstava uz državnog proračuna za plaću tužiteljevog zaposlenika tužitelju nastala šteta, pravilnom je primjenom odredbe čl. 1045. ZOO-a prvostupanjski sud prihvatio tužbeni zahtjev i naložio tuženiku isplatiti tužitelju 127.669,84 EUR.

32. Međutim, pogrešno je prvostupanjski sud odlučio o visini stope zateznih kamata jer se primjenjuju zatezne kamate propisane odredbom čl. 29. st. 2. ZOO-a za ostale odnose, budući da se ne radi o trgovačkom ugovoru, već o izvanugovornom odnosu. Stoga je valjalo preinačiti prvostupanjsku presudu i odbiti tužbeni zahtjev u dijelu u kojem tužitelj traži isplatu zatezne kamate preko stope dosuđene u točki I. izreke ove presude (točka II. izreke presude).

33. Vezano za odluku o trošku, nije utvrđena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

34. Tuženik je sa žalbom uspio samo djelomično u odnosu na sporednu tražbinu pa nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka, dok je tužiteljev zahtjev za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu odbijen na temelju čl. 166. st. 1. u vezi s čl. 155. ZPP-a, budući da se ne radi o radnji potrebnoj za vođenje parnice i donošenje odluke drugostupanjskog suda, stoga je odlučeno kao u točki III. izreke.

35. Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a valjalo je djelomično potvrditi, na temelju odredbe čl. 373. t. 3. ZPP-a djelomično preinačiti prvostupanjsku presudu.

Zagreb 17. prosinca 2024.

Predsjednik vijeća
dr. sc. Srđan Šimac

Dokument je elektronički potpisan:
Srđan Šimac

Vrijeme potpisivanja:
16-01-2025
09:38:36

DN:
C=HR
O=VIŠOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#0C1156415448522D3937333439333636353139
OU=Signature
S=Šimac
G=Srdan
CN=Srdan Šimac

Broj zapisa: **9-30870-99b05**

Kontrolni broj: **049ca-9afd4-894ed**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Srđan Šimac, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.